

Arbetslagsspecifika PEFC-krav

Uttag av energived vid bestånsvårdande avverkningar

För drivningsplanering

kmy

FÖRENINGEN FÖR HÅLLBART SKOGSBRUK RF

Vad ingår i listan för arbetslagsspecifika PEFC-krav?

Detta dokument sammanfattar de krav ur PEFC FI 1002:2022 Krav på en hållbar skötsel och användning av skog som bör beaktas vid drivningsplanering. I dokumentet ingår också de krav som gäller för utförande arbete så att de kan beaktas i instruktionerna som ges till den utförande parten.

Detta dokument är en sammanfattning av de krav som gäller för uttag av energived vid beståndsvårdande avverkningar. Standardens mer detaljerade formulering kan man bekanta sig med [här](#).

Krav som gäller för arbetsgivare kan man bekanta sig med i dokumentet PEFC-krav för arbetsgivare. Krav som gäller för entreprenadavtal behandlas i dokumentet PEFC-krav för entreprenadgivare.

I verksamheten iakttas gällande lagstiftning som för skogsbruket innebär främst skogs-, miljö-, och arbetslagstiftning. Iakttagandet av lagstiftningen beskrivs i PEFC-standardens krav 6.3 *Lagstadgade krav följs*. Eftersom lagstiftningen utgör grunden för all verksamhet, har lagstadgade krav inte skilt beskrivits i de arbetslagsspecifika kraven.

I detta dokument ingår också länkar till övriga instruktioner gällande kraven.

November 2022
Föreningen för hållbart skogsbruk står för
upprätthållandet och uppdateringar av detta
dokument

Dokumentet hittas på adressen
www.kestavametsa.fi

kmy

kestavametsa.fi

Krav 6.1 (kriterium 3)

Anmälan om användning av skog visar att avverkningen är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda

- Före avverkning kan påbörjas görs det en anmälan om användning av skog eller en separat miljöutredning i de fall där lagen inte kräver en anmälan om användning av skog och en sådan inte är gjord.
- Om skogslagen inte kräver att det görs en anmälan om användning av skog anges den som har gjort miljöutredningen ifall man inte använder en sådan miljöutredning som gjorts i samband med upprättandet av en sådan plan som avses i markanvändnings- och bygglagen.

Krav 6.6 (kriterium 22)

Förutsättningarna för säkert och högklassigt arbete tryggas

- Den som utför arbetet ska ha tillgång till allmänna instruktioner för utförande av arbetet.
- Den som utför arbetet ska ha tillgång till allmänna instruktioner gällande arbetssäkerhet.
- Den som utför arbetet ska informeras om arbetspecifika/arbetsplatspecifika faktorer och terrängavsnitt som kan äventyra arbetssäkerheten.
- Den som utför arbetet har fått arbetspecifika/arbetsplatspecifika instruktioner och kartor där behandlingsområdet är avgränsat och kvalitets-, miljö- och arbetssäkerhetskrav samt andra krav är beaktade.
- Arbetsinstruktioner ska vara på ett språk som den som utför arbetet förstår.
- Beställaren ansvarar för att en oklar avgränsning av behandlingsområde samt eventuella särskilt värdefulla naturobjekt som är svåra att upptäcka markeras i terrängen, ifall inget annat överenskommit skriftligen.

Krav 8.2 (kriterium 7)

Hållbart uttag av energived

- Uttag av energived är inte tillåtet på mineral- eller torvmarksobjekt kargare än torr mo.
- Uttag av helträd är inte tillåtet om andelen gran är över 75 % av stamantalet före gallringen.
- I granbestånd som lider av borbrist kan man ta ut grot eller helträd om man säkerställer näringsbalansen i trädbeståndet genom att gödsla med bor.
- Arbetets utförare ska få instruktioner gällande kraven på att lämna kvar biomassa.
- Kraven på att lämna kvar biomassa gäller inte de områden på general- och detaljplaneområden där skogslagen inte tillämpa.

Krav 8.5 (kriterium 6)

Trädbeståndets hälsa tryggas

- Drivningsskador bör undvikas. Vid beståndsvårdande avverkning får andelen skadade träd vara i snitt högst fem procent av de kvarlämnade utvecklingsdugliga träden.
- Vid beståndsvårdande avverkning på mineraljordar får spårbildning orsakad av skogsmaskiner i snitt vara högst fem procent av körstråkens längd.
- Vid lagring av virke iakttar man lagkrav gällande bekämpningen av insektskador.
- Bekämpning av tallens och granens rotticka ska utföras i enlighet med skogsskadelagen.
- Vid bekämpningen av rotticka används metoder som är säkra för användarna och miljön alltså urea eller pergamentsvamp.

- Innan avverkningen inleds ska arbetets beställare ge rekommendationer gällande behov av förröjning av störande underväxt som kan leda till skador i trädbeståndet.

Krav 8.8 (kriterium 28)

Skogarna nedskräpas inte vid skogsbruksåtgärder

- Det lämnas inte kvar plast- och metallavfall eller farligt avfall i skogarna.
- Anvisningar om korrekt avfallshantering ska finnas i organisationens allmänna instruktioner.

Krav 8.9

Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt

- Professionell användning av växtskyddsmedel förutsätter en växtskyddsexamen som är i kraft.
- Stubbehandling är förbjudet i värdefulla livsmiljöer som de definieras i punkt 8.11.
- Rekommendation om användning av stubbehandling ska finnas i arbetsinstruktionerna och användningen ska dokumenteras.

Krav 8.10 (kriterium 9)

Naturvärden i skyddsområden bevaras

- Aktörerna bör veta var skyddsområden och områden som ingår i nätverket Natura 2000 ligger.
- I Naturaområden utförs skogsbruksåtgärder i överensstämmelse med kraven i den lag genom vilken Naturaområdet har inrättats. Dessutom iakttas den användnings- och skötselplan eller motsvarande som miljömyndigheten och markägaren gemensamt har kommit överens om.

Krav 8.11 (kriterium 10)

Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras

- Naturtyper skyddade i naturvårdslagen får inte förändras på sätt som äventyrar deras särdrag.
- Användning och skötsel av objekt skyddade i skogslagen ska utföras så att livsmiljöernas särdrag bevaras eller förstärks.
- De naturliga förhållandena i vattennaturtyper i naturtillstånd som är skyddade enligt vattenlagen får inte äventyras.
- De särdrag som tryggar biologiska mångfalden i följande naturskyddsmässigt värdefulla livsmiljöer bör bevaras vid alla åtgärder:
 - Dödisgropar och naturligt trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar
 - odikade kärr
 - odikade brunmossmyrar och örtrika starrmyrar
 - lövträdsdominerade lundar
 - gammelskogar
 - svämskogar och lövsumpskogar i naturtillstånd

Krav 8.12 (kriterium 12)

Kända livsmiljöer för hotade arter tryggas

- Den i samarbete med skogs- och miljöförvaltningen utarbetade [verksamhetsmodellen](#) för användning av uppgifter om förekomsten av hotade arter används i arbetsplaneringen.
- Alla aktörer bör veta om eventuella kända livsmiljöer där hotade arter påträffats inom 2 behandlingsområdet.

- Vid alla åtgärder ska man trygga:
 - Livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd, vilka de regionala NTM-centralerna har avgränsat och informerat om till objektets ägare och/eller innehavare
 - föröknings- och rastplatser för de djurarter som anges i bilaga IV (a) till habitatdirektivet
 - kända livsmiljöer för andra hotade arter.

Krav 8.14 (kriterium 14)

Vid skogsbruksåtgärder kvarlämnas levande naturvårdsträd och död ved samt bevaras trädslagsblandningen och snår

- Sparträd, levande eller döda, får inte avverkas till energived.
- Krav på levande sparträd:
 - På stämplingen kvarlämnas i medeltal minst 10 levande sparträd per hektar.
 - Levande sparträd ska tillhöra de sparträd som listats i standarden eller ha en brösthöjdsdiameter på 15 cm.
- Krav på döda sparträd:
 - På stämplingen kvarlämnas i medeltal minst 10 döda sparträd per hektar.
 - Döda sparträd ska ha en brösthöjdsdiameter på minst 20 cm.
 - Om det inte finns tillräckligt med döda träd, eller döda träd inte över huvudtaget finns på stämplingen, ska man göra 2 - 5 högstubbar per hektar (höjd 2 - 5 meter, inga diameterkrav vid beståndsvårdande avverkningar).
- Ett färskt träd som har skadats till följd av naturliga skogsskador kan räknas med på så sätt att det totala antalet skadade, levande och döda träd som bevaras blir minst 20 träd per hektar.
- Snår bevaras i samband med skogsbruksåtgärder där de naturligt förekommer.
- Trädslagsblandning bevaras där det naturligt förekommer.
- På grund av säkerhetsrisker ska naturvårdsträd inte lämnas kvar i omedelbar närhet av viktiga konstruktioner, såsom trafikleder eller el- och telefonledningar.
- Naturvårdsträd ska i första hand kvarlämnas i grupper, koncentreras inom skyddszoner mot öppna torvmarker/vattendrag eller vid eventuell värdefull livsmiljö.

Krav 8.16 (kriterium 11)

Torvmarksnaturens mångfald och ekosystemtjänster bevaras

- I kanten av öppna torvmarker och torvmarker som ska återställas i naturtillstånd lämnas på övergångszoner som tydligt avviker från sin omgivning en minst 10 meter bred skyddszon
 - Inom skyddszonen får endast plockhuggas.
 - Stubbrytning får inte ske inom skyddszonen.
- Vid skötsel av torvmarksskogar ska aktörerna ha tillgång till anvisningar om ändamålsenliga skötsel- och avverkningsmetoder. Anvisningarna ska grunda sig på aktuell information som beaktar den klimatpåverkan som behandlingen av torvmarker har. [Råd i god skogsvård](#) kan användas som källa för behövlig information.

Krav 8.17 (kriterium 17)

Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården och naturvården

Vid avverkning som gränsar till vattendrag lämnas skyddszoner enligt följande:

- Vattendrag och källor i naturtillstånd eller i tillstånd som liknar naturtillstånd:
 - Skyddszonen ska vara i medeltal minst 10 m bred och på alla ställen minst 5 m.
 - Inom skyddszonen får endast plockhuggas på sätt som gynnar lövträd samt bevarar flerskiktighet i trädbeståndet.
- Dikeslika, uträtade och rensade bäckar vars fåra är under 2 meter bred:
 - Skyddszonen ska vara minst 5 meter bred.
 - Träd i gagnvirkesdimensioner får avlägsnas inom skyddszonen.
- Skyddszonen för dikeslika, uträtade och rensade bäckar vars fåra är under 2 meter bred och där det finns ett naturligt laxbestånd (för identifieringen av dessa objekt kan man använda sig av det öppet tillgängliga [material](#) som gäller laxbeståndets förekomst):
 - Skyddszonen ska vara minst 10 meter bred och på alla ställen minst 5 m.
 - Inom skyddszonen får endast plockhuggas på sätt som gynnar lövträd samt bevarar flerskiktighet i trädbeståndet.
- Följande krav gäller inom alla skyddszoner:
 - Buskskiktet bevaras
 - Stubbehandling är förbjudet
 - Grot ska inte lämnas inom skyddszonen.
 - Träd som naturligt fallit i fåran av ett vattendrag kvarlämnas med undantag för fall då de kan orsaka översvämning eller störa rekreation.
 - Fårans struktur får inte förstöras vid korsning.
 - Längs fåran får det inte bli vattenledande spårbildningar.

Krav 8.18 (kriterium 19)

Grundvattnets kvalitet tryggas vid skogsbruksåtgärder

- Arbetets planerare samt utförare ska ha tillgång till information om var klassificerade grundvattenområden ligger.
- Vid stubbehandling inom grundvattenområden ska de direktiv och begränsningar som anges i Säkerhets- och kemikaliverket (Tukes) [växtskyddsmedelsregister](#) följas.

Krav 8.19 (kriterium 27)

Allemansrätten tryggas och möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder säkerställs

- Avverkningsrester lämnas inte på märkta friluftsleder.
- Fasta konstruktioner som har byggts för friluftsleder bevaras vid skogsbruksåtgärder.
- Stubbrytning är förbjudet på friluftsleder.

Krav 8.20 (kriterium 30)

Fasta fornlämningar bevaras

- Objekt som i fornminneslagen definierats som fornlämningar får inte utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas.

- Enligt Museiverkets anvisningar är en 2 meters skyddszon tillräckligt bred för ett objekt som är synligt ovanför markytan.
- Arbetets planerare samt utförare ska känna till eventuella kända fornlämningar på arbetsobjektet. Information om fasta fornminnen och var de kan hittas finns på Museiverkets webbplats [kulturmiljöns tjänsteportal](#).